

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MỸ THUẬT NGOẠI KHÓA Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC

Lê Thị Minh Thư
Trường ĐH Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa
Email: Leminhthu1988@gmail.com

/Ngày nhận bài: 11/03/2025

/Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 19/03/2025

/Ngày chấp nhận đăng: 10/04/2025

TÓM TẮT

Giáo dục mỹ thuật đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển toàn diện cho học sinh. Tuy nhiên, việc tổ chức dạy học mỹ thuật hiện nay còn nhiều hạn chế, đặc biệt là trong các hoạt động ngoại khóa. Để phát huy tối đa khả năng sáng tạo và hứng thú của học sinh, cần thiết phải áp dụng các phương pháp dạy học tích cực kết hợp với các hoạt động trải nghiệm thực tế.

Bài viết phân tích tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa tại trường tiểu học, nhằm cải thiện kết quả học tập và phát triển kỹ năng sáng tạo, hợp tác của học sinh thông qua các phương pháp dạy học tích cực và hoạt động trải nghiệm. Giáo dục mỹ thuật đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển toàn diện của học sinh, nhưng việc tổ chức dạy học mỹ thuật hiện nay vẫn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt trong các hoạt động ngoại khóa. Để tối đa hóa khả năng sáng tạo và sự hứng thú của học sinh, việc áp dụng phương pháp dạy học tích cực kết hợp với trải nghiệm thực tế là điều cần thiết.

Từ khóa: Hoạt động trải nghiệm, hợp tác, mỹ thuật, ngoại khóa, sáng tạo, tiểu học

ORGANIZING EXTRA-CURRICULAR ARTS TEACHING ACTIVITIES IN PRIMARY SCHOOLS

ABSTRACT

Art education plays an important role in the comprehensive development of students. However, the organization of art teaching today still has many limitations, especially in extracurricular activities. To maximize students' creativity and interest, it is necessary to apply active teaching methods combined with practical experience activities.

The article analyzes the organization of extracurricular art teaching activities in primary schools, aiming to improve learning outcomes and develop students' creativity and cooperation skills through active teaching methods and experiential activities. Art education plays an important role in the comprehensive development of students, but the organization of art teaching today still faces many difficulties, especially in extracurricular activities. To maximize students' creativity and interest, it is necessary to apply active teaching methods combined with practical experience.

Keywords: Extracurricular activities, collaborative, Art, creative, elementary school

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục không chỉ là việc truyền đạt kiến thức mà còn là quá trình phát triển toàn diện nhân cách và kỹ năng cho học sinh. Trong đó, mỹ thuật giữ vai trò quan trọng, không chỉ giúp trẻ em phát triển tư duy sáng tạo mà còn nâng cao khả năng cảm thụ thẩm mỹ và biểu đạt bản thân. Nhà văn người Anh Philip Pullman từng nhấn mạnh: “Trẻ em cần nghệ thuật, văn chương và thi ca cũng như cần tình yêu thương, không khí trong lành và sự vui đùa tự do. Thiếu dưỡng chất vật chất, trẻ sẽ yếu đi nhanh chóng; nhưng thiếu nghệ thuật và văn hóa, tổn thương sẽ tích lũy âm thầm, ảnh hưởng đến tâm hồn, tinh thần và trí tuệ.”

Lời nói của Pullman làm sáng tỏ rằng ngoài việc đáp

ứng nhu cầu vật chất, môi trường tinh thần cũng vô cùng cần thiết để trẻ em phát triển trí tưởng tượng, khám phá thế giới nội tâm qua nghệ thuật và văn chương. Nghệ thuật, văn chương và thi ca không chỉ là những giá trị bổ sung mà là yếu tố cốt lõi nuôi dưỡng tâm hồn, cảm xúc và kích thích sự sáng tạo. Trong xã hội hiện đại đầy áp lực, việc giúp trẻ tiếp cận với các giá trị này càng trở nên quan trọng hơn.

Mỹ thuật không chỉ tạo nên cái đẹp mà còn giúp con người vận dụng nó vào cuộc sống. Đối với giáo dục tiểu học, dạy học mỹ thuật không nên dừng lại ở các giờ học chính khóa mà cần được mở rộng thông qua các hoạt động ngoại khóa để khơi dậy sự sáng tạo và niềm hứng thú học tập của học sinh.

1. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu này sử dụng cách tiếp cận đa dạng, kết hợp giữa mỹ thuật và giáo dục học, kết hợp giữa nghiên cứu lý thuyết và nghiên cứu thực tiễn để đảm bảo tính toàn diện và khách quan. Việc kết hợp này giúp làm sáng tỏ cả nền tảng lý thuyết lẫn ứng dụng thực tiễn của việc tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa.

Nghiên cứu sử dụng phương pháp lý thuyết và thực tiễn, bao gồm phân tích, tổng hợp, so sánh tài liệu và quan sát thực nghiệm. Các phương pháp điều tra, đàm thoại và thực nghiệm sư phạm cũng được sử dụng để đánh giá hiệu quả của các hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tổng quan nghiên cứu

Việc đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học đã thu hút sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu giáo dục và giáo viên trong thời gian gần đây. Các nghiên cứu này tập trung vào việc tìm kiếm các phương pháp dạy học tích cực nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển toàn diện cho học sinh.

Một số nghiên cứu tiêu biểu có thể kể đến là công trình của Nguyễn Thị Minh Phương và ThS. Phạm Thị Thúy (2016) trong cuốn "Cẩm nang phương pháp sư phạm" (Nxb Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh). Nghiên cứu này đưa ra những kỹ năng xây dựng một giờ dạy hoạt động chặt chẽ, khơi gợi tâm lý của học sinh trong hoạt động.

Tác giả Phạm Xuân Hậu, Nguyễn Kim Hồng và Nguyễn Đức Vũ có công trình "Hoạt động giáo dục môi trường trong môn địa lý ở trường phổ thông", bàn về việc giáo dục môi trường thông qua hoạt động ngoại khóa. Công trình này chỉ ra rằng hoạt động giáo dục ngoại giờ lên lớp có thể tạo ra những trải nghiệm thực tế, giúp học sinh hiểu sâu hơn về các vấn đề môi trường và hình thành ý thức bảo vệ môi trường.

Trong cuốn sách "Hoạt động ngoại khóa địa lý ở trường phổ thông", tác giả Nguyễn Đức Vũ đã tiến hành một nghiên cứu chuyên sâu về tầm quan trọng của hoạt động ngoại khóa trong giáo dục, đặc biệt là trong môn Địa lý. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, tham gia vào các hoạt động ngoại khóa không chỉ giúp học sinh củng cố kiến thức lý thuyết được học trong lớp một cách hiệu quả, mà còn là cơ hội để các em phát triển toàn diện về mặt kỹ năng. Các kỹ năng này bao gồm việc cải thiện khả năng làm việc nhóm, rèn luyện tư duy phản biện, nâng cao năng lực giải quyết vấn đề trong những tình huống thực tế

Nguyễn Đức Vũ khẳng định rằng, hoạt động ngoại khóa đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra môi

trường học tập linh hoạt, nơi học sinh không chỉ học thông qua sách vở mà còn qua những trải nghiệm thực tế. Các em có cơ hội tương tác, thảo luận và hợp tác với bạn bè, từ đó hình thành kỹ năng giao tiếp và khả năng tổ chức công việc một cách hiệu quả. Ngoài ra, việc đối mặt với các thử thách trong những hoạt động ngoại giờ học còn giúp học sinh học cách tư duy sáng tạo, đưa ra giải pháp nhanh nhạy và hợp lý trong các tình huống phức tạp. Nhờ vậy, hoạt động ngoại khóa không chỉ giúp các em học sinh trở nên chủ động và sáng tạo hơn trong việc tiếp thu kiến thức mà còn góp phần quan trọng vào sự phát triển toàn diện, bao gồm cả những kỹ năng xã hội và trí tuệ cần thiết cho cuộc sống và công việc sau này.

Phạm Tiến Đông trong công trình "Đổi mới hoạt động ngoại khóa trong dạy học lịch sử ở trường trung học phổ thông" tập trung nghiên cứu đổi mới hoạt động ngoại khóa môn lịch sử ở trường trung học phổ thông. Nghiên cứu này cho thấy rằng hoạt động ngoại khóa giúp học sinh hứng thú hơn với môn học, tạo ra những trải nghiệm học tập thú vị và ý nghĩa.

Nguyễn Thị Thảo, trong công trình "Tác động của hoạt động ngoại khóa đến tính tích cực của học sinh trung học phổ thông," đã nghiên cứu tác động của các hoạt động ngoại khóa đến tính tích cực của học sinh phổ thông và đề xuất giải pháp tổ chức các hoạt động này để đạt hiệu quả tích cực.

Lê Thị Kim Anh, trong công trình "Tổng quan nghiên cứu về tổ chức hoạt động giáo dục trải nghiệm của học sinh trung học cơ sở theo hướng tiếp cận năng lực tại Việt Nam," đã tổng kết những thành tựu và hạn chế của các nghiên cứu trước đây, đồng thời đề xuất giải pháp cụ thể cho các khó khăn còn tồn đọng. Nghiên cứu này nhấn mạnh rằng việc tổ chức các hoạt động giáo dục trải nghiệm là cần thiết và hiệu quả để phát triển toàn diện năng lực của học sinh.

Mặc dù có nhiều nghiên cứu về hoạt động ngoại khóa và các phương pháp dạy học tích cực, nhưng chưa có công trình nào nghiên cứu bài bản về dạy học mỹ thuật ngoại giờ lên lớp ở tiểu học. Bài viết này không chỉ bổ sung khoảng trống trong nghiên cứu mà còn đóng góp vào việc phát triển giáo dục mỹ thuật ở tiểu học, giúp nâng cao kết quả học tập và phát triển toàn diện cho học sinh.

Tổng quan nghiên cứu cho thấy rằng các hoạt động ngoại khóa và phương pháp dạy học tích cực đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển toàn diện cho học sinh. Tuy nhiên, cần có thêm nhiều nghiên cứu cụ thể và chuyên sâu về từng lĩnh vực, đặc biệt là dạy học mỹ thuật ngoại khóa, để tìm ra những phương pháp và hình thức tổ chức hiệu quả nhất.

Bài viết phân tích tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa tại trường tiểu học, nhằm cải thiện kết quả học tập và phát triển kỹ năng sáng tạo, hợp tác của học sinh thông qua các phương pháp dạy học tích cực và hoạt động trải nghiệm. Giáo dục mỹ thuật đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển toàn diện của học sinh, nhưng việc tổ chức dạy học mỹ thuật hiện nay vẫn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt trong các hoạt động ngoại khóa. Để tối đa hóa khả năng sáng tạo và sự hứng thú của học sinh, việc áp dụng phương pháp dạy học tích cực kết hợp với trải nghiệm thực tế là điều cần thiết.

3.2. Kết quả nghiên cứu

Kết quả cho thấy việc tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa giúp học sinh phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng làm việc nhóm và kỹ năng giao tiếp. Hiệu quả học tập của học sinh cũng được cải thiện rõ rệt khi tham gia các hoạt động này. Các bài học trở nên hấp dẫn hơn và kích thích sự hứng thú của học sinh.

3.2.1. Khái niệm hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa

Hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa là những hoạt động giáo dục diễn ra ngoài thời gian học chính khóa, không bắt buộc nhưng phục vụ cho việc dạy học chính khóa. Đây là các hoạt động nhằm mục đích bổ sung, củng cố và mở rộng kiến thức, kỹ năng mỹ thuật cho học sinh thông qua các hình thức trải nghiệm thực tế, tạo ra môi trường học tập linh hoạt và sáng tạo hơn so với các tiết học truyền thống.

3.2.2. Vai trò hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa

Phát triển tư duy sáng tạo: Giúp học sinh phát triển khả năng sáng tạo thông qua các hoạt động mỹ thuật ngoại khóa, khuyến khích các em tự do thể hiện ý tưởng và cảm xúc của mình qua các tác phẩm nghệ thuật. Trong thực tế, học sinh tiểu học thường rất năng động và tò mò, nhưng đôi khi các phương pháp dạy học truyền thống chưa thực sự phát huy được hết tiềm năng này. Việc tổ chức các hoạt động mỹ thuật ngoại khóa đã tạo ra một môi trường học tập thoải mái, nơi mà học sinh cảm thấy tự do thể hiện bản thân. Một số học sinh đã vượt qua được những rào cản tâm lý ban đầu và thể hiện sự sáng tạo đáng kinh ngạc thông qua các tác phẩm mỹ thuật của mình.

Kỹ năng làm việc nhóm và giao tiếp: Rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp, giúp học sinh biết cách hợp tác, chia sẻ và thảo luận để hoàn thành các dự án mỹ thuật. Trong các buổi hoạt động mỹ thuật, học sinh được phân chia thành các nhóm nhỏ để cùng nhau thảo luận, lên kế hoạch và thực hiện các tác phẩm nghệ thuật. Quá trình này đòi hỏi sự phối hợp nhịp nhàng giữa các thành viên, sự lắng nghe và tôn trọng ý kiến của nhau. Ví dụ, trong dự án “Rước đèn Trung Thu”, học sinh phải cùng nhau thiết kế và

làm ra các lồng đèn, sau đó thuyết trình về sản phẩm của nhóm mình. Những hoạt động như vậy không chỉ giúp học sinh cải thiện kỹ năng làm việc nhóm mà còn giúp các em tự tin hơn trong giao tiếp.

Tăng cường hứng thú học tập: Tạo ra các hoạt động thú vị và hấp dẫn để kích thích sự hứng thú học tập của học sinh, từ đó giúp các em yêu thích môn học mỹ thuật hơn. Một minh chứng cụ thể là khi học sinh tham gia vào hoạt động “Tìm hiểu biển báo an toàn giao thông”, các em không chỉ học lý thuyết về các biển báo mà còn được tham gia vào các trò chơi liên quan đến biển báo giao thông. Hoạt động này đã giúp học sinh hiểu sâu hơn về ý nghĩa của từng biển báo và cách áp dụng chúng vào thực tế. Học sinh không còn cảm thấy nhàm chán với môn học, ngược lại, các em rất háo hức và mong chờ mỗi buổi học ngoại khóa.

Nâng cao chất lượng học tập: Giúp học sinh củng cố kiến thức đã học và áp dụng vào thực tế, nâng cao hiệu quả học tập và kết quả học tập môn mỹ thuật.

3.2.3. Nội dung hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa

Nội dung của các hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa bao gồm:

Các dự án mỹ thuật: Học sinh tham gia vào các dự án như vẽ tranh, làm lồng đèn, sáng tạo sản phẩm từ vật liệu tái chế, thiết kế trang trí không gian lớp học, v.v.

Thực hành kỹ năng mỹ thuật: Học sinh được thực hành các kỹ năng vẽ, nặn tượng, tạo hình, trang trí, sử dụng màu sắc, và các kỹ thuật mỹ thuật khác.

Trải nghiệm thực tế: Tổ chức các buổi tham quan, học tập ngoại khóa tại các bảo tàng nghệ thuật, triển lãm, di tích lịch sử, công viên, v.v.

Hoạt động tập thể: Các hoạt động nhóm, trò chơi liên quan đến mỹ thuật để rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm và kỹ năng giao tiếp.

3.2.4. Phương pháp hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa

Phương pháp dạy học tích cực: Sử dụng các phương pháp như đặt và giải quyết vấn đề, học theo dự án, học qua trò chơi, học theo nhóm để kích thích sự sáng tạo và hứng thú học tập của học sinh.

Dạy học mỹ thuật ngoại khóa cần áp dụng các phương pháp dạy học tích cực để kích thích sự sáng tạo, tư duy độc lập và nâng cao hứng thú học tập của học sinh. Một số phương pháp cụ thể bao gồm:

Đặt và giải quyết vấn đề: Giáo viên đưa ra tình huống hoặc vấn đề nghệ thuật để học sinh suy nghĩ, tìm giải pháp sáng tạo, ví dụ như thiết kế một bức tranh theo chủ đề bảo vệ môi trường. Thay vì học trên lớp, các em có thể được học các bài học ngoại khóa bổ ích. Ví dụ: Đối với lớp 4-5, trong chủ đề: Thiết kế

GIÁO DỤC - EDUCATION

một bức tranh bảo vệ môi trường, giáo viên đặt câu hỏi: “Nếu em có thể vẽ một bức tranh để kêu gọi mọi người bảo vệ môi trường, em sẽ vẽ gì?”. Học sinh sẽ suy nghĩ và thảo luận về các vấn đề môi trường như ô nhiễm, chặt phá rừng, rác thải nhựa. Từ đó, về nhà học sinh lên ý tưởng và phác thảo bức tranh theo chủ đề đã chọn và khi lên lớp sẽ mang sản phẩm trưng bày và chia sẻ thông điệp của từng bức tranh.

Học theo dự án: Học sinh làm việc theo nhóm để thực hiện một dự án mỹ thuật như trang trí lớp học, vẽ tranh tường, tạo sản phẩm thủ công từ vật liệu tái chế. Trong chương trình lớp 3, có chủ đề: Trang trí lớp học theo mùa, Giáo viên có thể chia lớp thành các nhóm, mỗi nhóm phụ trách một phần trang trí như cửa sổ, bảng lớp, góc học tập. Học sinh sử dụng giấy màu, bìa cứng, sơn, vải vụn để tạo hình cây cối, hoa lá, động vật theo mùa (mùa hè có biển, mùa đông có tuyết, v.v.). Cả lớp cùng hoàn thiện trang trí và thuyết trình về ý tưởng của nhóm mình.

Học qua trò chơi: Lồng ghép các trò chơi mỹ thuật như thi vẽ nhanh, xếp hình từ giấy màu, tô màu theo cảm xúc để tạo hứng thú cho học sinh. Với chủ đề của lớp 1 - 3, giáo viên có thể cho Thi vẽ nhanh - Vẽ theo cảm xúc bằng cách phát nhạc với nhiều giai điệu khác nhau (vui tươi, buồn, hào hứng, thư giãn). Mỗi học sinh có một tờ giấy và bút màu, nhiệm vụ của các em là vẽ theo cảm xúc của mình khi nghe nhạc. Sau khi vẽ xong, học sinh giới thiệu bức tranh của mình và chia sẻ về cảm giác của mình khi vẽ.

Học theo nhóm: Khuyến khích học sinh hợp tác trong các hoạt động vẽ tranh tập thể, làm tranh ghép để phát triển kỹ năng giao tiếp và tinh thần đồng đội. Trong chủ đề Làm tranh ghép từ vật liệu tái chế của lớp 2, Giáo viên hướng dẫn học sinh về nhà thu thập các vật liệu tái chế như giấy báo, vải vụn, lá cây khô, bìa cứng. sau đó từng nhóm sẽ thiết kế một bức tranh ghép lớn từ các vật liệu này. Mỗi nhóm trình bày tác phẩm và thông điệp mà họ muốn truyền tải.

Phương pháp quan sát và trực quan: Khuyến khích học sinh quan sát thực tế, sử dụng các tài liệu trực quan như tranh ảnh, mô hình để hỗ trợ quá trình học tập. Học sinh tiểu học học tập tốt nhất qua quan sát và trải nghiệm trực quan. Các phương pháp sau giúp nâng cao hiệu quả học tập mỹ thuật:
Quan sát thực tế: Tổ chức các buổi tham quan bảo tàng, triển lãm tranh, hoặc quan sát thiên nhiên để học sinh có cảm hứng sáng tác.

Sử dụng tranh ảnh, mô hình: Chỉ cho trẻ các mô hình trong các bảo tàng, hoặc dẫn trẻ ra ngoài các công viên hoặc các công trình mỹ thuật để trẻ được tận mắt chứng kiến và tạo thành các biểu tượng trong não của trẻ.

Trình chiếu video, phim tài liệu: Giúp học sinh hiểu về các kỹ thuật vẽ, điêu khắc, hoặc các trường phái nghệ thuật trên thế giới.

Ví dụ: Lớp 1: Cho học sinh quan sát hình ảnh động vật để vẽ tranh theo chủ đề “Thế giới động vật”. Lớp 2: Xem tranh phong cảnh và vẽ lại cảnh thiên nhiên yêu thích. Lớp 3: Quan sát tượng điêu khắc và phác họa hình dáng con người. Lớp 4: Xem video về nghệ thuật sắp đặt và thử nghiệm với giấy màu. Lớp 5: Quan sát tranh của các danh họa nổi tiếng và vẽ lại theo phong cách cá nhân.

Phương pháp thực hành: Đưa học sinh vào các hoạt động thực hành mỹ thuật để rèn luyện kỹ năng và ứng dụng kiến thức vào thực tế.

Dạy học mỹ thuật ngoại khóa cần nhấn mạnh vào thực hành để học sinh phát triển kỹ năng nghệ thuật:
Hoạt động vẽ tranh: Cho học sinh vẽ tranh theo chủ đề như ngày hội quê em, ước mơ của em, phong cảnh quê hương.

Làm thủ công: Hướng dẫn học sinh tạo sản phẩm từ giấy, đất nặn, lá cây, hoặc các vật liệu tái chế.

Nghệ thuật sắp đặt: Tổ chức hoạt động trưng bày sản phẩm mỹ thuật của học sinh để tạo động lực sáng tác.

Trải nghiệm vẽ ngoài trời: Dẫn học sinh đến công viên, bãi biển, cánh đồng để vẽ phong cảnh thực tế.

Ví dụ: Lớp 1: Tô màu tranh theo mẫu để rèn luyện kỹ năng cầm bút. Lớp 2: Cắt dán hình con vật từ giấy màu. Lớp 3: Làm tranh ghép từ lá cây. Lớp 4: Nặn đất sét tạo hình nhân vật hoạt hình yêu thích. Lớp 5: Vẽ chân dung bạn bè.

Phương pháp thảo luận: Tạo điều kiện cho học sinh thảo luận, trao đổi ý kiến, nhận xét và phản biện các tác phẩm mỹ thuật của nhau.

Ngoài ra, hoạt động ngoại khóa cho các khối lớp theo từng khu vực và thời gian khác nhau, cụ thể như sau:
Miền núi: Hoạt động mỹ thuật ngoài trời tổ chức vào mùa khô (tháng 3 - tháng 5), tập trung vào vẽ phong cảnh, thiên nhiên.

Miền biển: Tổ chức các hoạt động vẽ ngoài trời vào mùa hè (tháng 4 - tháng 5), kết hợp với vẽ về cuộc sống ven biển.

Thành phố: Triển khai quanh năm, ưu tiên tham quan triển lãm, bảo tàng, tổ chức các cuộc thi vẽ tranh về đô thị.

Nông thôn: Hoạt động tập trung vào dịp lễ hội địa

GIÁO DỤC - EDUCATION

phương (Tết, Trung Thu), lồng ghép vẽ tranh về phong tục, tập quán.

Điều này cho thấy, việc tổ chức dạy học mỹ thuật ngoài khóa hiệu quả giúp học sinh phát triển năng khiếu nghệ thuật, kích thích tư duy sáng tạo và yêu thích nghệ thuật từ nhỏ.

3.2.5. Hình thức tổ chức

Hoạt động nhóm: Học sinh được phân chia thành các nhóm nhỏ để cùng nhau thực hiện các dự án mỹ thuật, từ đó phát triển kỹ năng làm việc nhóm và giao tiếp.

Buổi học ngoại khóa: Tổ chức các buổi học ngoại khóa tại các địa điểm ngoài trường học như bảo tàng, triển lãm, công viên để học sinh có cơ hội trải nghiệm thực tế.

Dự án mỹ thuật: Học sinh tham gia vào các dự án mỹ thuật kéo dài, yêu cầu sự kết hợp của nhiều kỹ năng và kiến thức mỹ thuật.

Trò chơi mỹ thuật: Sử dụng các trò chơi liên quan đến mỹ thuật để tạo không khí học tập vui vẻ và hấp dẫn.

3.2.6. Đánh giá kết quả

Đánh giá thông qua sản phẩm: Đánh giá các sản phẩm mỹ thuật mà học sinh tạo ra trong các hoạt động, bao gồm chất lượng, sáng tạo và tính thẩm mỹ của tác phẩm.

Đánh giá quá trình tham gia: Quan sát và đánh giá quá trình học sinh tham gia các hoạt động, bao gồm sự nhiệt tình, tinh thần hợp tác, kỹ năng làm việc nhóm và khả năng giao tiếp.

Đánh giá kỹ năng và kiến thức: Đánh giá sự tiến bộ của học sinh về kỹ năng mỹ thuật và kiến thức đã học thông qua các bài kiểm tra, bài tập thực hành và các dự án mỹ thuật.

Phản hồi từ học sinh: Thu thập phản hồi từ học sinh về các hoạt động để đánh giá mức độ hứng thú, sự hài lòng và những đề xuất cải tiến.

Các nội dung trên cung cấp một cái nhìn tổng quan về việc tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoài giờ lên lớp ở trường tiểu học, nhấn mạnh vào khái niệm cơ bản, mục đích, nội dung, phương pháp, hình thức và đánh giá kết quả. Việc áp dụng các hoạt động này không chỉ giúp nâng cao chất lượng học tập môn mỹ thuật mà còn phát triển toàn diện các kỹ năng và phẩm chất cần thiết cho học sinh.

3.3. Thảo luận

Việc áp dụng các phương pháp dạy học tích cực kết hợp với các hoạt động ngoại khóa mang lại hiệu quả

giáo dục cao. Tuy nhiên, cần có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về nội dung và hình thức tổ chức để đảm bảo tính hiệu quả. Sự hỗ trợ từ nhà trường và giáo viên là yếu tố quan trọng để thành công của các hoạt động này.

Hoạt động dạy học mỹ thuật ngoài khóa đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển toàn diện cho học sinh tiểu học. Nó không chỉ giúp học sinh phát triển các kỹ năng mỹ thuật mà còn rèn luyện các kỹ năng mềm cần thiết cho cuộc sống và học tập. Việc tổ chức các hoạt động này đáp ứng nhu cầu phát triển sáng tạo, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp và khả năng tư duy phản biện của học sinh.

Các hoạt động ngoại khóa tạo điều kiện cho học sinh trải nghiệm thực tế, ứng dụng kiến thức đã học vào cuộc sống, từ đó tạo ra môi trường học tập thú vị và kích thích sự hứng thú học tập của học sinh. Chẳng hạn, việc tham gia vào các dự án mỹ thuật như vẽ tranh theo chủ đề tự do, làm lồng đèn Trung thu hay thiết kế trang trí không gian lớp học không chỉ giúp học sinh thể hiện sự sáng tạo mà còn khuyến khích các em khám phá và phát triển những kỹ năng mới.

Mặc dù các hoạt động mỹ thuật ngoài khóa mang lại nhiều lợi ích, nhưng việc tổ chức và triển khai các hoạt động này cũng gặp phải một số khó khăn và thách thức. Trước hết, cần có sự chuẩn bị kỹ lưỡng từ phía giáo viên về nội dung và hình thức tổ chức. Điều này đòi hỏi giáo viên phải có kiến thức chuyên môn vững vàng, khả năng sáng tạo trong việc thiết kế các hoạt động và kỹ năng quản lý lớp học tốt.

Một thách thức khác là cơ sở vật chất và trang thiết bị. Đối với nhiều trường học, đặc biệt là các trường ở khu vực kinh tế khó khăn, việc thiếu hụt cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học là một rào cản lớn. Ví dụ, việc thiếu không gian phù hợp để tổ chức các hoạt động ngoại khóa, thiếu dụng cụ mỹ thuật, hay không đủ tài liệu và tài nguyên học tập có thể ảnh hưởng đến chất lượng của các hoạt động.

Ngoài ra, sự hợp tác và ủng hộ từ phía phụ huynh cũng là một yếu tố quan trọng. Một số phụ huynh chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của hoạt động ngoại khóa trong việc phát triển toàn diện cho con em mình, dẫn đến việc chưa thực sự ủng hộ và tạo điều kiện cho học sinh tham gia các hoạt động này. Không những thế, trong việc quản lý học sinh khi tham gia các hoạt động ngoại khóa cũng tương đối khó khăn bởi lớp đông học sinh và vì khi được hoạt động ngoài không gian lớp học, nhà trường nên trẻ rất hiếu động...

Để nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy học mỹ thuật ngoài khóa, thực sự cần thiết phải có một số cải tiến và điều chỉnh. Trước hết, cần tăng cường đào tạo và

GIÁO DỤC - EDUCATION

bồi dưỡng giáo viên về phương pháp dạy học tích cực và kỹ năng tổ chức các hoạt động ngoại khóa. Giáo viên cần được trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết để thiết kế và triển khai các hoạt động một cách hiệu quả.

Ngoài ra, cần cải thiện cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học. Các trường học cần được trang bị đầy đủ dụng cụ mỹ thuật, tài liệu và tài nguyên học tập để hỗ trợ cho các hoạt động ngoại khóa. Sự hợp tác và ủng hộ từ phía phụ huynh không chỉ khi trẻ ở nhà, ở trường mà còn góp phần cùng giáo viên quản lý trẻ mỗi lần trẻ được tham gia các hoạt động ngoại khóa. Để làm được điều này cần giữ mối liên lạc thường xuyên với phụ huynh, tăng cường thông qua các buổi họp phụ huynh, thông tin về tầm quan trọng của hoạt động ngoại khóa và khuyến khích phụ huynh tích cực tham gia vào các hoạt động ngoại khóa này.

4. KẾT LUẬN

Tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật ngoại khóa là một hướng đi phù hợp với định hướng phát triển năng lực toàn diện cho học sinh tiểu học. Nghiên cứu đã chứng minh rằng các hoạt động này không chỉ nâng cao kết quả học tập mà còn giúp học sinh phát triển các kỹ năng mềm quan trọng, tăng cường sự hứng thú học tập và tạo ra môi trường học tập tích cực.

Tuy nhiên, để triển khai hiệu quả các hoạt động này, cần có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về nội dung, phương pháp và cơ sở vật chất. Trong tương lai, cần có thêm nhiều nghiên cứu và thực nghiệm về các phương pháp dạy học mỹ thuật ngoại khóa để tìm ra những cách thức tổ chức hiệu quả nhất. Việc áp dụng rộng rãi các hoạt động này trong hệ thống giáo dục sẽ mang lại nhiều lợi ích cho học sinh, giúp các em phát triển toàn diện và sẵn sàng đối mặt với những thách thức của cuộc sống.

Nhìn chung, tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật

ngoại khóa là một hướng đi đúng đắn và cần thiết trong việc phát triển giáo dục hiện nay. Nó không chỉ giúp học sinh phát triển các kỹ năng và kiến thức cần thiết mà còn góp phần xây dựng một môi trường học tập tích cực, thú vị và hiệu quả. Với sự hỗ trợ và nỗ lực từ phía nhà trường, giáo viên và phụ huynh, các hoạt động này sẽ mang lại những kết quả tích cực, đóng góp vào sự phát triển toàn diện của học sinh tiểu học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Lê Thị Kim Anh, *Tổng quan nghiên cứu về tổ chức hoạt động giáo dục trải nghiệm của học sinh trung học cơ sở theo hướng tiếp cận năng lực tại Việt Nam*, tháng 5/2020, **Tạp chí Giáo dục Số đặc biệt kỳ 1, trang 12.**

Phạm Tiên Đông (2019), *Đổi mới hoạt động ngoại khóa trong dạy học lịch sử ở trường trung học phổ thông*, **Luận án Tiến sĩ khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.**

Phạm Xuân Hậu, Nguyễn Kim Hồng và Nguyễn Đức Vũ (2004), *Hoạt động giáo dục môi trường trong môn địa lý ở trường phổ thông*, **Tài liệu tham khảo, NXB Giáo dục.**

Nguyễn Thị Minh Phương, Phạm Thị Thúy (2022), *Cẩm nang phương pháp sư phạm*, **NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.**

Nguyễn Thị Thảo (2013), *Tác động của hoạt động ngoại khóa đến tính tích cực của học sinh trung học phổ thông*, **Luận văn Thạc sĩ Trường Đại học Quốc gia Hà Nội.**

Lưu Thu Thủy (cb), *Sách Hướng dẫn tổ chức các Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cho học sinh Lớp 1 - 5*, **NXB Giáo dục Việt Nam.**

Nguyễn Xuân Tiên (Tổng chủ biên), *Sách giáo khoa Mỹ thuật lớp 1-5 (Tủ sách Chân trời sáng tạo)* - **NXB Giáo dục Việt Nam.**

Nguyễn Đức Vũ (2022), *Hoạt động ngoại khóa địa lý ở trường phổ thông*, **Tư liệu Dạy - học Địa lý lớp 10, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.**